

Vruchtbaarheid merrie een handje helpen

via bacteriologisch en ontstekingscelonderzoek

dr. Thomas. Dijkstra, dierenarts

Misschien moeten we ons meer verbazen dat de merrie drchtig wordt, dan dat ze gust is. In het hele traject van eisprong, bevruchting en dracht kan van alles fout gaan. De zwakste schakel in het geheel bepaalt het uiteindelijke succes van de geboorte van een veulen. Een goede begeleiding is hierbij essentieel om teleurstellingen te voorkomen.

Het geslachtsapparaat van een merrie heeft twee eierstokken, twee eileiders, een baarmoederlichaam, baarmoederhals, schede en kling. Op zich staat het geslachtsapparaat niet op zich, maar reageert het op zowel prikkels van binnen alsook van buiten zoals het licht. Om alles in goede banen te leiden, zijn hormonen van groot belang. Hierdoor vindt er een goede afstemming tussen de verschillende organen plaats. De bevruchting vindt plaats in de eileider. De bevruchte eicel komt pas na een paar dagen in de baarmoeder terecht. Het is erg belangrijk dat de baarmoeder schoon is, zodat er een ongestoorde dracht plaatsvindt.

Vruchtbaarheidsbegeleiding door uw dierenarts

Niet alleen sperma van goede kwaliteit op het juiste moment geïnsemineerd is van belang, maar ook de voorgeschiedenis van de merrie. Waren er al of geen problemen bij de vorige geboorte, wanneer was de laatste dracht, wat is de cycluslengte en leeftijd van de merrie ten opzichte van eerste dekking. Wezenlijk ook zijn zaken die op het eerste gezicht niets met vruchtbaarheid te maken hebben, zoals conditie van de merrie, kreupelheid en gezondheid (al of niet gevaccineerd). Uw dierenarts voert zowel een uitwendig

als inwendig onderzoek uit. Bij het uitwendig onderzoek wordt gelet op de stand van de kling en op de positie ten opzichte van de bekkenbodem gerelateerd aan rasverschillen en leeftijd. Bij het inwendig onderzoek worden de eierstokken (eiblaasjes en geel lichaam), baarmoeder (wel of geen tonus en ligging in buikholte) en baarmoederhals (lengte, breedte en tonus) onderzocht. Voor het vervolgonderzoek kan gebruikt gemaakt worden van een biopt, bacteriologisch en ontstekingscel onderzoek.

Bacteriologisch en ontstekingscelonderzoek

Eén onderdeel van het totale onderzoek betreft het bacteriologisch en ontstekingscelonderzoek. Uw dierenarts neemt hiervoor swabs. Het uitgevoerde onderzoek wordt uitgevoerd na klachten bij de probleemmerrie. Maar ook voordat er problemen optreden, kan dit onderzoek als routine meegenomen worden. Dit blijkt ook uit de ingezonden monsters naar GD. Hierbij heeft 56% problemen als

Resultaat	Drachtpercentage	Niet gedekt
Geen ontstekingscellen Geen bacteriën	60%	7%
Geen ontstekingscellen Wel bacteriën	36%	20%
Weinig ontstekingscellen Geen bacteriën	49%	22%
Weinig ontstekingscellen Wel bacteriën	44%	43%
Veel ontstekingscellen Geen bacteriën	23%	44%
Veel ontstekingscellen Wel bacteriën	18%	63%

Lees verder op pagina 20 >

reden van inzending, 35% zendt in uit routine en 9% om overige redenen. De genomen swabs worden gebruikt voor kweek van bacteriën, schimmels en gisten, maar ook indien aanwezig welk middel het beste gebruikt kan worden voor de behandeling. Eén swab wordt bovendien gebruikt om een uitstrijkje te maken op een voorwerpglasje. Een kleuring zorgt ervoor dat de ontstekingscellen en baarmoederzellen goed zichtbaar zijn en indien aanwezig zijn bacteriën eveneens zichtbaar. Juist de combinatie van bacteriologisch en ontstekingscelonderzoek heeft een meerwaarde zoals uit tabel (Riddle et al 2007) blijkt.

Hoe ongunstiger het bacteriologisch en ontstekingscelonderzoek is, des te meer merries worden niet eens meer gedekt. Daarbij komt dat het drachtpercentage daalt. Een totaal onderzoek van de merrie

is van belang, waarbij aanvullend onderzoek van bacteriologisch en ontstekingscelonderzoek een goede aanvulling is. Door een gericht onderzoek is een juiste behandeling in te stellen, waardoor het drachtpercentage weer toeneemt.

Biopsie

Als geen oorzaak wordt gevonden, kan het onderzoek van de onvruchtbare merrie nog worden uitgebreid door een biopsie uit de baarmoeder te laten nemen en dit biopt microscopisch en histologisch te laten onderzoeken. Ook kan bij probleemmerries een speciale kweek worden aangevraagd op de bacterie *Taylorella equigenitalis*, de veroorzaker van CEM ofwel besmettelijke baarmoederontsteking. Een besmetting die internationaal steeds vaker wordt aangetroffen.

**BEDAF
STALLENBOUW**

Hoge kwaliteit,
scherpe prijzen

www.bedafstallenbouw.nl

Buntweg 2 4885 KT Achthmaal tel. 076-5984885 fax 076-5985951

de **PLOEG** communicatie

visie
op vorm
& inhoud

m o o i
w e r k
w e r k t

Kom langs of kijk op
www.deploeg-communicatie.nu
Munsterstraat 3, 7418 EV Deventer
Postbus 2, 7400 AA Deventer
T. (0570) 50 20 90
info@deploeg-communicatie.nu

**Voor al uw graszaden
het vertrouwde adres**

TEN HAVE
SEEDS

Vandaag online besteld,
morgen franco geleverd!
info: 0597 - 591414

www.tenhaveseeds.nl